

Motion till riksdagen 2010/11:Fi8

av Tommy Waidelich m.fl. (S)
med anledning av skr. 2010/11:102

Utvecklingen inom den kommunala sektorn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvecklingen inom den kommunala sektorn.

Motivering

I skrivelsen Utvecklingen inom den kommunala sektorn 2010 (skr. 2010/11:102) ges en översiktlig redovisning av den ekonomiska utvecklingen i kommuner och landsting.

2010 var ett gott ekonomiskt år för landets kommuner och landsting. Denna utveckling ser vi socialdemokrater som mycket positiv. Landets kommuner behöver ordentliga resurser för att klara av att möta den demografiska utvecklingen bland befolkningen.

En slutsats som dock är mycket tydlig för oss är att den goda ekonomiska utvecklingen helt och hållet beror på regeringens tillfälligt insatta statsbidrag. Av överskottet på 18,7 miljarder för 2010 utgör det tillfälliga statsbidraget 17 miljarder.

Trots ett starkt ekonomiskt tillskott i form av miljarder i tillfälliga statsbidrag har många kommunala verksamheter utvecklats mycket negativt under det senaste året. Enligt regeringen minskade antalet sysselsatta i sektorn under 2010 med ungefär 16 700 personer. I kombination med den minskning som skedde under 2009 har antalet anställda totalt minskat med över 40 000 personer på två år. Inte ens regeringens tillfälliga statsbidrag har klarat av att hindra kommuner från skarpa nedskärningar i välfärden.

Den bistra ekonomiska verklighet som många kommuner märker av märks kanske som allra tydligast i skolan. För första gången på fem år sjönk det genomsnittliga meritvärdet läsåret 2009/10 efter att successivt ha ökat sedan det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet började tillämpas läsåret

Fel! Okänt namn på

1997/98. Våren 2010 var andelen grundskoleelever som uppnådde behörighet till gymnasieskolans nationella program 88,2 %, vilket var den lägsta andelen sedan våren 1998.

De svenska resultaten hade i den senaste PISA-studien försämrats inom samtliga undersökta ämnen. Svenska 15-åringars läsförståelse var 2009 på en genomsnittlig nivå i ett internationellt perspektiv. I alla tidigare PISA-undersökningar (2002, 2003 och 2006) presterade svenska elever över genomsnittet i OECD-länderna. I naturvetenskap presterade svenska 15-åringar för första gången under OECD-genomsnittet och i matematik låg svenska elevers prestationer liksom 2006 på en genomsnittlig nivå. De svagare eleverna har blivit fler, nästan en femtedel av de svenska eleverna nådde inte upp till basnivån i läsförståelse. Vi vet att ungdomar som saknar slutbetyg har stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och få en egen försörjning. Vi ser också tecken på att de ökande klyftorna i samhället yttrar sig också på skolans område.

De förändringar i arbetslöshetsförsäkringen som regeringen har genomfört gör nu att många arbetslösa måste söka ekonomiskt bistånd för att ha råd med hyra, mat och kläder. Nu ökar kostnaderna för detta och dessutom ökar antalet barn bland bidragstagarna. Detta är en mycket tragisk utveckling, menar vi socialdemokrater. Den arbetslinje som den moderatledda regeringen gick till val på så sent som i höstas är nu utbytt till en bidragslinje.

Vi ser också med stor oro på hur systemet för ensamkommande flyktingbarn helt har havererat. När regeringen inte klarat av att teckna avtal med tillräckligt många kommuner om placering av flyktingbarnen får det konsekvensen att de fastnar i ankomstkommunerna. Dagens fyra kommuner får i praktiken bära hela detta nationella ansvar. Regeringen måste i ett första steg snarast se till att teckna avtal så att alla kommuner tar sin del av ansvaret. Regeringen bör därutöver ta initiativ till ett nytt system för mottagande av flyktingar som fördelar ansvaret för flyktingmottagandet mer rättvist mellan landets kommuner. Dagens situation, där ett litet fåtal kommuner bär huvudansvaret för flyktingmottagandet i landet, är inte hållbar.

På område efter område märker vi att vårt välfärdssystem monteras ned. Personaltätheten i förskolan minskar, skillnaderna i väntetid för en plats i ett särskilt boende för äldre i landet växer och bemanningen i särskilda boenden med demensinriktning är otillräcklig.

Så ser Sverige ut idag. Barn, unga, äldre och sjuka är de som får betala priset för regeringens ivriga skattesänkarpolitik.

Även inom kultur- och fritidsområdet märks nedskärningarna, särskilt för barn och unga. Barnfattigdomen handlar inte bara om mat på bordet utan även om att köpa fotbollsskor och att betala avgiften till kultur- och musikskolan.

Vi menar att detta är fel väg för Sverige att gå. Vi vet att Sverige kan bättre.

Vi socialdemokrater vill ge skolan, vården och omsorgen långsiktigt stabila villkor. Välfärden måste sättas först. Skattesänkningar får inte göras på bekostnad av stabila villkor för välfärdens finansiering.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 27 april 2011

Tommy Waidelich (S)

Jörgen Hellman (S)

Bo Bernhardsson (S)

Sven-Erik Bucht (S)

Monica Green (S)

Marie Nordén (S)